

بررسی روش‌های مختلف تکثیر رویشی پایه کلت گیلاس

(*Prunus avium*)

خانقلی، شاهپور^۱، علیرضا ملایی^۲ و مصطفی مصطفوی^۳

۱ گروه باغبانی دانشکده علوم کشاورزی دانشگاه شام، رامسر، ۲ گروه علوم باغبانی

دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران و ۳ مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج

استفاده از پایه‌های رویشی در احداث باغ‌های میوه با فراهم آوردن امکان استفاده از مکانیزاسیون منجر به سودآوری بیشتر و عملیات داشت بهتر می‌گردد. یکی از مشکلات باغ‌های موجود گیلاس هم‌اندازه نبودن درختان به علت احداث باغ با پایه‌های بذری می‌باشد. یکی از پایه‌های معروف نیمه پاکوتاه گیلاس پایه کلت می‌باشد. برای کاربرد وسیع این پایه در احداث باغ‌ها باید روش‌های تکثیر سریع و متناسب با امکانات معرفی شوند. در این راستا آزمایشی برای افزودن پایه کلت با قلمه‌های چوب نرم؛ چوب سفت و خواباندن صورت گرفت. قلمه‌ها در زمان مناسب تهیه و با هورمون IBA به غلظت‌های ۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر تیمار شدند. در روش خواباندن شاخه‌های یکساله که خمش‌پذیر بودند به صورت افقی روی بستر افکنده شدند. آزمایش در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با چهار تکرار اجرا شد. بررسی صفات در قلمه‌ها بر اساس درصد ریشه‌زایی، تعداد و طول ریشه‌های درجه یک و دو و طول قسمت ریشه‌دار شده و در روش خواباندن بر اساس درصد نهالهای ریشه‌دار شده؛ تعداد ریشه و طول نهال‌های ریشه‌دار شده صورت گرفت. ریشه‌زایی قلمه‌های چوب نرم ۶۵، ۶۵، ۷۰ و ۸۰ درصد به ترتیب در غلظت‌های ۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر بود. افزایش غلظت هورمون باعث ایجاد اختلاف معنی‌دار در برخی از غلظت‌ها با افزایش تعداد ریشه‌های درجه یک و دو؛ طول قسمت ریشه‌دار شده و تشکیل کالوس و کاهش طول آنها گردید. در روش خواباندن ۱۰۰ درصد نهال‌های تولید شده ریشه‌دار شدند.